

5th International Conference on Agricultural Sciences Medicinal Plants and Traditional Medicine

March 6, 2022 Tbilisi - Georgia

بررسی مقایسه ای اثرات ضد دردی عصاره هیدروالکلی پروپولیس ایرانی بر درد حاد، مزمن و احشایی در موش کوچک آزمایشگاهی نر و ماده

محمد مهدی طاهریان^۱، رامتین نادریان^۱، محمد حسین طاهریان^۱، حمید رضا ثامنی^۲ (Ph.D)، فریده
بیکی^۳ (M.D)، عباسعلی طاهریان^۳ * (M.D)

کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

مرکز تحقیقات سلول‌های بنیادی سیستم عصبی، گروه علوم تشریحی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان،
سمنان، ایران

مرکز تحقیقات فیزیولوژی، آزمایشگاه درد، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

* نویسنده مسئول، استادیار عضو هیئت علمی

چکیده

مقدمه: مطالعه قبلی ما نشان داده که عصاره هیدروالکلی پروپولیس ایرانی دارای اثرات ضد دردی در موش کوچک آزمایشگاهی می‌باشد. تاکنون نقش دقیق عوامل موثر درک درد و علت تفاوت حساسیت به درد در جنس نر و ماده بخوبی مشخص نشده است و از سوی دیگر نتایج منتشر شده در این زمینه نیز متناقض بوده است. این مطالعه با هدف بررسی مقایسه‌ای تفاوت جنسی در اثرات ضد دردی پروپولیس ایرانی بر درد حاد، مزمن و احشایی در موش کوچک آزمایشگاهی نر و ماده انجام شد. **مواد و روش‌ها:** در این مطالعه تجربی به موش‌های کوچک سفید نر و ماده عصاره هیدروالکلی پروپولیس ایرانی با دوزهای ۱۰۰، ۲۰۰ و ۴۰۰ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن حیوان داخل صفاقی تزریق و اثرات ضد دردی آن در آزمون‌های Hot plate، Tail flick، Formalin و Writing مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفت. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد عصاره پروپولیس در مقایسه با گروه کنترل در آزمون‌های ارزیابی درد دارای اثرات ضد دردی می‌باشد ($P < 0.05$). میزان تحمل درد در آزمون‌های Hot plate و Tail flick در جنس نر بیشتر از جنس ماده بود ($P < 0.05$)، در حالیکه در آزمون Writing اثرات ضد دردی متفاوتی در دو جنس مشاهده نشد. در آزمون فرمالین در فاز حاد جنس ماده تحمل به درد بیشتری از خود نشان داد اما در فاز مزمن زمان تحمل به درد نرها بیشتر از حیوانات ماده بود. **نتیجه گیری:** یافته‌های فوق نشان می‌دهد میزان تحمل درد در جنس نر و ماده در بعضی از آزمون‌های مختلف ارزیابی درد وابسته به جنس است. برای بررسی چگونگی این اختلاف در دو جنس و عوامل موثر مانند هورمون‌های جنسی در اثرات ضد دردی دو جنس لازم است مطالعات بیشتری انجام شوند.

واژگان کلیدی: پروپولیس، موش کوچک آزمایشگاهی نر و ماده، درد حاد و مزمن، درد احشایی